

Ecologisch beoordeling Omgevingswet

Een ecologisch beoordeling in het kader van ruimtelijke ontwikkeling omtrent de sloop van vijf opstallen en woningbouw aan de Wedderstraat 19 te Vlagtwedde.

Ecologische beoordeling Omgevingswet

Een ecologisch beoordeling in het kader van ruimtelijke ontwikkeling omtrent de sloop van vijf opstallen en woningbouw aan de Wedderstraat 19 te Vlagtwedde.

Vlagtwedde, 10 juni 2025

In opdracht van:

R.O. Advies

Uitvoering:

Successie Natuurcollectief

Auteur en veldwerkzaamheden (10 juni 2025):

Email: zondervan@successienatuurcollectief.nl

Omslagfoto: Het plangebied.

Inzet: Boerenwaluw juveniel in de hoofdschuur.

Inhoudsopgave

1. Inleiding	4
1.1 Aanleiding	4
1.2 Doel	4
1.3 Gebied- en planbeschrijving	5
2. Onderzoeksmethodiek	8
3. Omgevingswet	8
4. Toetsing beschermde gebieden	8
4.1 Effecten Natura 2000	8
4.2 Effecten provinciaal beschermde natuurgebieden	9
5. Houtopstanden	10
6. Toetsing Flora- en fauna-activiteit (soortenbescherming)	10
6.1 Zoogdieren	10
6.1.1 Vleermuizen	10
6.1.2 Haas	12
6.1.3 Kleine marterachtigen	12
6.1.4 Overige soorten	12
6.1.5 Nationaal beschermde soorten (met provinciale vrijstelling)	12
6.2 Broedvogels	13
6.2.1 Jaarrond beschermde nesten	13
6.2.2 Overige broedvogels (niet jaarrond beschermde nesten)	15
6.3 Amfibieën, reptielen, vissen, ongewervelden en flora	15
7. Samenvatting en conclusie flora en fauna quickscan	16
8. Literatuurlijst	18

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

Familie [REDACTED] eigenaar van het agrarische bedrijf aan de Wedderstraat 19 te Vlagtwedde, is voornemens om alle bestaande opstallen op het perceel, met uitzondering van het voorhuis, te slopen. Op de vrijgekomen ruimte is het plan om meerdere nieuwe woningen terug te bouwen. Ruimtelijke plannen dienen te worden beoordeeld op uitvoerbaarheid, onder meer in relatie tot de natuurwetgeving. In opdracht van de eigenaar heeft R.O. Advies aan Successie Natuurcollectief gevraagd een ecologische beoordeling uit te voeren om duidelijkheid te verschaffen of het geplande planvoornemen al dan niet in strijd is met de Omgevingswet.

De toetsing bestaat uit een onderzoek gebaseerd op het onderdeel soortbescherming. Hierbij ligt de focus op beschermde flora en fauna waarvan redelijkerwijze kan worden verwacht dat deze voor kunnen komen binnen en in de directe omgeving van het plangebied. Aangaande aanwezige beschermde soorten wordt verder ingegaan op mogelijk negatieve effecten van de werkzaamheden op deze soorten. Tevens wordt er een inschatting gemaakt van de eventuele effecten van het planvoornemen op beschermde natuurgebieden en beschermde houtopstanden. De voorliggende rapportage weergeeft de resultaten en het advies op basis van het uitgevoerde onderzoek.

Figuur 1. Locatie van het plangebied (gele cirkel en stippellijn). Bron: Beeldmateriaal.nl.

1.2 Doel

Het doel van deze ecologische beoordeling is inzicht verschaffen van de mate waarin het planvoornemen van invloed is op de natuurwaarden van het plangebied en zijn "directe omgeving". Deze kennis is de basis voor de aanbeveling over eventueel te nemen vervolgstappen om overtredingen onder de Omgevingswet te voorkomen.

De ecologisch toetsing schept, voor zover mogelijk, duidelijkheid over de volgende vraagstellingen:

1. Komen er binnen de invloedssfeer van de ruimtelijke ontwikkeling, onder de Omgevingswet, beschermde soorten voor?

2. Bevinden zich binnen de invloedssfeer van de ruimtelijke ontwikkeling beschermde natuurgebieden?
3. Worden er bomen gekapt die (mogelijk) onderdeel zijn van een beschermde houtopstand?
4. Wat zijn de mogelijke effecten, zowel tijdens als na realisatie van het planvoornemen, op de eventueel aanwezige beschermde soorten, -natuurgebieden en -houtopstanden?
5. Middels welke vervolgstappen kunnen eventuele overtredingen onder de Omgevingswet en provinciaal beschermde gebieden, bij het planvoornemen vermeden, dan wel verzacht worden?
6. Is aanvullend onderzoek en/of een ecologisch gerelateerde Omgevingsvergunning vereist?

Indien van toepassing worden aanbevelingen gedaan voor mitigatie en, indien noodzakelijk, aanvullend onderzoek. Voor het eventuele aanvullende inventarisatieonderzoek werkt Successie Natuurcollectief volgens de daarvoor lenende protocollen die door Netwerk Groene Bureaus, de Zoogdiervereniging en de Rijksdienst Voor Ondernemend Nederland (RVO) zijn opgesteld en/of volgens de kennisdocumenten van Bijl. 2. Wanneer negatieve effecten op beschermde soorten en/of -gebieden te verwachten zijn is ontheffing en compensatie mogelijk vereist.

1.3 Gebied- en planbeschrijving

Het plangebied betreft het erf van een agrarisch veebedrijf met vijf opstallen inclusief mestlo (figuur 2 t/m 16).

Opstal 1 betreft een schuur opgebouwd uit damwanden, steensmuren en een zoutbakdak van golfplaten. Het staat direct achter het te behouden woonhuis. Het gebouw is relatief nieuw. Aan de binnenzijde is ruimte voor kalveren. Aan de zuidoostelijke zijde is een tweede verdieping ingebouwd waarop een hooizolder is gesitueerd.

Opstal 2 aan de noordwestelijke zijde betreft een eenlaags schuur opgetrokken uit steensmuren en een zadeldak van golfplaten. De schuur toont enig verval te zien aan gescheurde muren en het deels ontbreken van een nok op het dak. Aan de zijkanten onder de dakrand bevinden zich ventilatie openingen. Er zijn verder geen raamwerken. Aan de noordoostelijke zijde is een schuifdeur. Aan de binnenzijde is ruimte voor jong vee (hokkelingen). Tussen opstal 2 en 3 is een overkapping van stalen golfplaten gemaakt waar tevens kalveren zijn ondergebracht.

Opstal 3 staat in het verlengde van opstal 1 en het tussenstuk. Dit betreft een kapschuur opgetrokken uit enkelsteensmuren met een zoutbakdak van golfplaten. Hier zijn stallen in gesitueerd inclusief houten mestrooster.

Opstal 4 betreft de hoofdschuur opgetrokken uit deels lage steensmuren en damwandprofielen en een schilddak van golfplaten. Aan de noordwestelijke zijde zit de melkruimte en erboven een kantoorruimte te bereiken via een externe trap. Aan de noordelijke zijde is de hoofdschuur te betreden via een vrijwel altijd openstaande roldeur. In de ruime schuur staan de melkkoeien op stal.

Opstal 5 betreft eveneens een kapschuur opgetrokken uit stalen golfplaten en een zoutbakdak van golfplaten. De kapschuur is in gebruik als opslag van materiaal en voertuigen. Aan de noordelijke zijde is een open garage van hardhout en golfplaten dak voor een personenauto aan de kapschuur gevestigd.

Het plangebied bevindt zich in provincie Groningen. Het plangebied valt onder gemeente Westerwolde. Gelegen aan de noordwestelijke zijde van Vlagtwedde, ligt het terrein op adres Wedderstraat 19. Het plangebied bevindt zich op perceel VWD02-L-569 en deels op 1825 volgens de Kadastrale kaart.

Planvoornemen

De initiatiefnemer is van doel om de vijf opstallen te verwijderen van het achtererf. Evenals de mestilo in de zuidwestelijke hoek van het erf. Op de vrijgekomen ruimte is het plan om een drietal nieuwe woningen terug te bouwen met een eigen parkeerterrein en met hagen als erfafscheiding. Het woonhuis, de bomen op het gehele erf en de waterloop blijven behouden. De boomsingel aan de zuidwestelijke zijde zal worden aangevuld naar de noordwestelijke kant van het erf (figuur 16 en 17 - pag. 8).

Figuur 2. Opstal 1 buitenzijde, gezien vanaf zuidzijde.

Figuur 3. Opstal 1 binnenzijde.

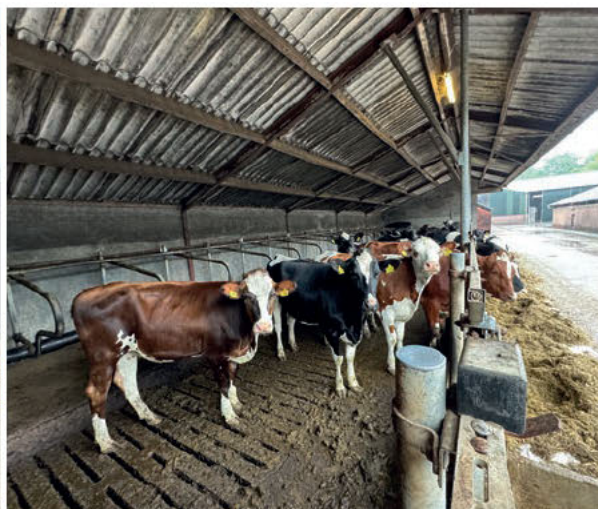
Figuur 4. Opstal 2 buitenzijde, gezien vanaf noordzijde.

Figuur 5. Opstal 2 binnenzijde.

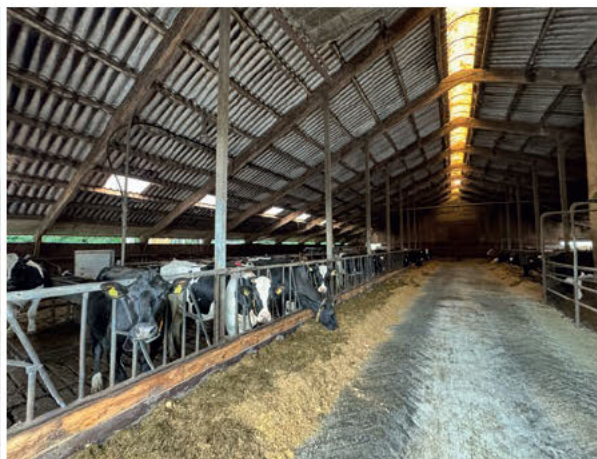
Figuur 6. Opstal 3 buitenzijde, gezien vanaf noordoostzijde.

Figuur 7. Opstal 3 binnenzijde.

Figuur 8. Opstal 4 buitenzijde, gezien vanaf noordzijde

Figuur 9. Opstal 4 (hoofdschuur) binnenzijde.

Figuur 10. Opstal 5 buitenzijde, gezien vanaf westzijde.

Figuur 11. Opstal 5 binnenzijde. Inzet: Kerkuil-nestkast.

Figuur 12. Opstal 4 en mestsilo gezien vanaf zuidwestzijde.

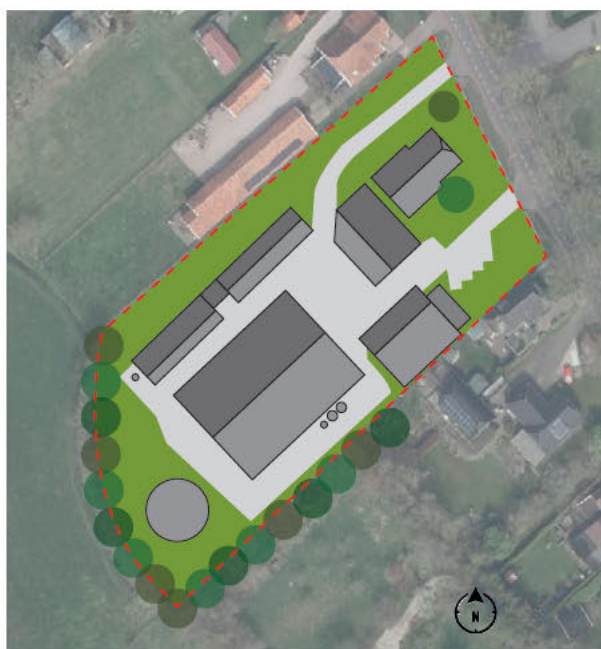
Figuur 13. Opstal 5 en 'garage' gezien vanaf noordzijde.

Figuur 14. Het woonhuis aan de noordzijde.

Figuur 15. Impressie westzijde buiten het plangebied.

Figuur 16. Bestaande situatie

Figuur 17. Optionele nieuwe situatie.

2. Onderzoekmethodiek

In opdracht van R.O. Advies heeft Successie Natuurcollectief middels een ecologische beoordeling het planvoornemen getoetst aan de Omgevingswet en overige gebiedsbescherming (provinciaal). De toetsing bestaat uit twee onderdelen: een deskresearch (o.a. raadpleging NDFF) en een veldbezoek. Middels een deskresearch wordt er onderzoek gedaan naar mogelijk aanwezige beschermde soorten in het plangebied. Tevens wordt duidelijk of het planvoornemen al dan niet binnen de invloedsfeer van een beschermd natuurgebied vallen. Middels een veldbezoek (10-6-2025) is via een visuele inspectie een inschatting gemaakt of het plangebied en directe omgeving geschikt leefgebied is voor beschermde soorten en of de mogelijke effecten van het planvoornemen, negatief uit kunnen pakken op het leefgebied van deze soort(en).

3. Ecologisch gerelateerde wet- en regelgeving

De ecologische wet- en regelgeving is in de Omgevingswet in grote lijnen onderverdeeld in gebiedsbescherming (Natura 2000), Soortbescherming (beschermde flora- en fauna) en beschermde houtopstanden. De Omgevingswet regelt onder meer activiteiten die met natuur te maken hebben. Deze natuuractiviteiten gaan over dieren en planten in het wild en gebieden waarin ze leven. Het doel van de regels is onder meer het beschermen van soorten en gebieden. Buiten de Omgevingswet worden een aantal (natuur)gebieden op provinciaal niveau beschermd. In het voorliggende rapport wordt het planvoornemen getoetst aan de genoemde onderdelen.

4. Toetsing beschermde natuurgebieden

4.1 Effecten Natura 2000

Het plangebied is geen onderdeel van een Natura 2000-gebied. De dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied is gelegen op ± 4 kilometer van het plangebied (figuur 18). Het betreft Natura 2000-gebied Lieftingsbroek. In het kader van Natura 2000 zijn voor elk landschapstype zogenaamde 'kernopgaven' geformuleerd. De kernopgaven moeten leiden tot een duurzame bescherming van gebieden en een gunstige staat van instandhouding van specifieke habitattypen en soorten.

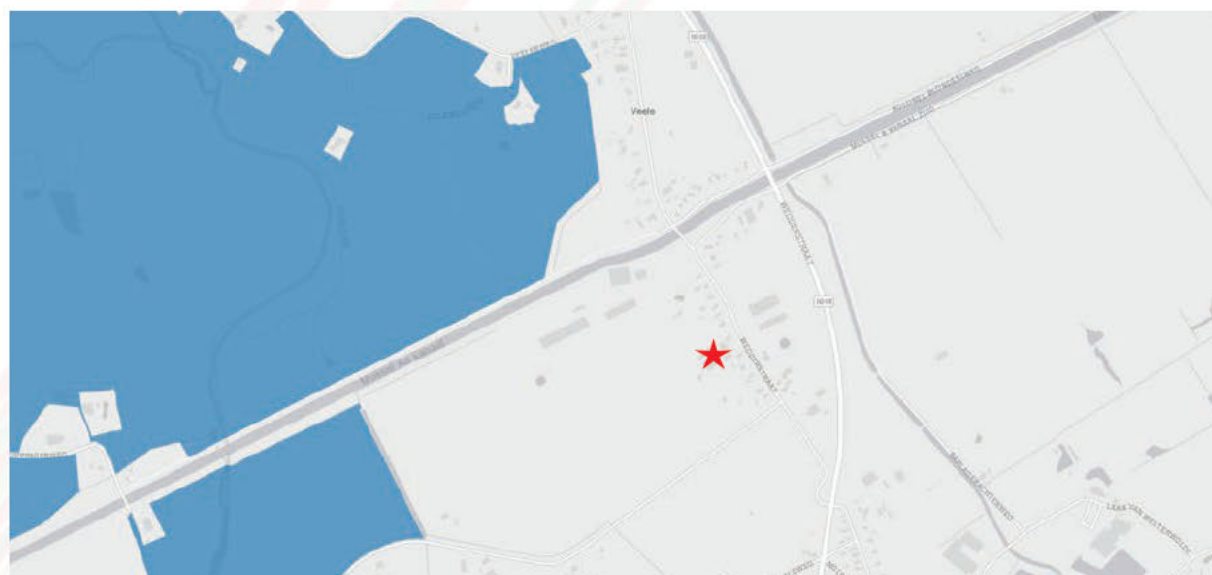
Op basis van de relatief grote afstand tot de dichtstbijzijnde Natura 2000-gebieden zijn negatieve effecten (door externe werking) op de instandhoudingsdoelstellingen, door bijvoorbeeld oppervlakteverlies, geluid, licht en trillingen op voorhand grotendeels uit te sluiten. Dit geldt tevens voor effecten die op grotere afstand voor externe werking kunnen zorgen. Denk daarbij aan stikstofuitstoot. Het dichtstbijzijnde stikstofgevoelige gebied, betreft eveneens Lieftingsbroek. In eerste instantie wordt er geen negatief effect rondom stikstofdepositie verwacht. Echter, er wordt aangeraden, indien nog niet bekend, in overleg met de provincie te bepalen of dit met een AERIUS-calculatie zichtbaar dient te worden gemaakt.

Figuur 18. Ligging plangebied (rode ster) t.o.v. Natura 2000-gebied (paars). Bron: kaartenkijldoos

4.2 Effecten provinciaal beschermde natuurgebieden (NNN)

Een ingreep op het Natuurnetwerk Nederland (NNN) moet worden getoetst op de wezenlijke kenmerken en waarden. Daarbij gaat het om de uitwisselingsmogelijkheden van het NNN (verbindende functie), de natuurlijke eenheid, aaneengesloten functie en om de kwaliteit van het NNN en het leefgebied van soorten. Het plangebied valt buiten de begrenzing van het NNN (figuur 19). Dichtstbijzijnde NNN-gebieden liggen op circa 370 m ten noordwesten van het plangebied. Negatief effect omtrent provinciaal beschermde natuurgebieden is niet aan de orde.

Figuur 19. Ligging plangebied (rode ster) t.o.v. NNN-gebied (blauw). Bron: Leefomgeving Groningen.

5. Houtopstanden

Als er een (deel van een) houtopstand wordt gekapt van meer dan 10 are (1000 m²) of een (deel van een) bomenrij van minimaal 20 bomen die buiten de 'bebouwingscontour houtkap' valt, kan er sprake zijn van een meld- en/of herplantplicht. Binnen het planvoornemen worden geen bomen gekapt. Er is om deze reden geen sprake van een meld- en/of herplantplicht.

6. Toetsing Flora- en fauna-activiteit (soortenbescherming)

In dit hoofdstuk wordt verder ingegaan op de effecten van het planvoornemen op beschermde soorten onder de categorie vogels, overige Europees beschermde soorten en nationaal beschermde soorten.

6.1 Zoogdieren

In de ruime omgeving zijn waarnemingen bekend van diverse beschermde soorten als de eekhoorn, haas, das, grote bosmuis, bunzing, hermelijn, steenmarter en boomarter waarvoor een provinciale bescherming geldt.

6.1.1 Vleermuizen

Alle 20 vleermuissoorten in Nederland zijn beschermd in de Omgevingswet. Hierbij gaat het om de bescherming van verblijfplaatsen, essentiële vliegroutes en essentiële foerageergebieden. In de ruime omgeving zijn waarnemingen bekend van diverse beschermde soorten als de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, watervleermuis en laatvlieger.

Verblijfplaatsen

Het plangebied betreft een boerenerf met vijf opstallen opgebouwd uit lage steensmuren, damwanden en golfplaat daken (*figuur 2 t/m 15*). Bij de inspectie is geconstateerd dat de vijf gebouwen geen invlieg-mogelijkheden herbergen, welke mogelijk toegang bieden tot potentieel geschikte verblijfplaatsen van de gebouwbewonende vleermuissoorten de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger en gewone grootoorvleermuis. Het is uitgesloten dat er toegang wordt geboden tot potentieel geschikte verblijfplaatsen inpandig in de vorm van ruimtes tussen plafonds en/of muren. Tijdens de quickscan zijn geen vleermuizen, uitwerpselen of andere indicaties van aanwezigheid van een verblijfplaats aangetroffen. Op basis van de bevindingen wordt geconcludeerd dat er geen verblijfplaatsen van bovengenoemde vleermuizen aanwezig zijn in het plangebied.

Aan de zuidoostelijke en zuidwestelijke zijde bevinden zich bomenrijen en bosschage. De dikkere bomen zijn geïnspecteerd op holten, scheuren en loszittend schors welke in potentie verblijfplaatsen kunnen bevatten van boombewonende vleermuizen zoals de ruige dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, watervleermuis en rosse vleermuis. Dergelijke mogelijke verblijfplaatsen zijn niet aangetroffen. Daarmee is verstoring van verblijfplaatsen van boombewonende vleermuizen uitgesloten.

In de directe omgeving bevinden zich gebouwen belegen met dakpannen welke potentiële verblijfplaatsen kunnen bevatten van gebouwbewonende vleermuizen zoals de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger en gewone grootoorvleermuis (*figuur 12 t/m 15*). Het is aannemelijk dat er meer licht zal worden toegepast in het plangebied. De gebouwen in de omgeving kunnen vleermuis-verblijfplaatsen herbergen. Lichtverstrooiing naar de gebouwen kan effect hebben op de functie van mogelijke verblijfplaatsen. Het is daarom van belang lichtverstrooiing richting de gebouwen te voorkomen in de actieve periode (april t/m okt.) van vleermuizen. Dit kan door lichtbronnen naar beneden te plaatsen en armaturen om de lichtbronnen te plaatsen.

Figuur 20. Invliegopeningen, woning oostzijde.

Figuur 21. Invliegopeningen, woning noordoost zijde.

Figuur 22. Invliegopeningen, woning noordzijde.

Vliegroute en foerageergebied

Aan de zuidoostelijke en zuidwestelijke zijde bevinden zich bomenrijen en een smalle watergang binnen de invloedssfeer van het plangebied. Deze vormen lijnvormige elementen in het landschap die mogelijk door vleermuissoorten in gebruik zijn als vliegroute en/of foerageergebied (figuur 23 en 24).

In de omgeving van het plangebied bevinden zich bomen en bosschages welke prima kunnen dienen als foerageergebied voor soorten als de ruige- en gewone dwergvleermuis, laatvlieger, watervleermuis, rosse vleermuis en de gewone grootovleermuis. Wanneer het planvoornemen plaatsvindt tijdens de actieve periode (grootweg april t/m okt.) van vleermuizen, hebben de werkzaamheden geen negatieve effecten op een eventuele vliegroute en/of foerageergebied in de omgeving mits lichtverstrooiing naar de omgeving wordt voorkomen tussen zonsondergang en zonsopkomst. Wanneer hier rekening mee wordt gehouden is een overtreding van een verbodsbepaling omtrent foerageergebied en vliegroutes uitgesloten.

Figuur 23. Mogelijke vliegroute bomenrijen langs de zuidoostelijke zijde.

Figuur 24. Bomenrijen zuidwestelijke zijde. Inzet: Mogelijke vliegroute (gele pijlen) t.o.v. plangebied (blauw).

6.1.2 Haas

De haas komt in de ruime omgeving van het plangebied voor. Er zijn waarnemingen in de directe nabijheid van het plangebied bekend (NDFF). De haas is van oorsprong een steppebewoner en heeft een voorkeur voor kleinschalig gras- en bouwland, open veld als akkers en weilanden maar komt ook wel voor in open bos, heide en kwelders (zoogdiervereniging).

Tijdens het veldbezoek zijn geen hazen waargenomen. Het plangebied betreft een boerenerv met een actieve bedrijfsvoering. Het plangebied wordt niet geschikt geacht als habitat voor de haas. Er wordt om deze redenen geen overtreding van de Omgevingswet omtrent de haas verwacht.

6.1.3 Kleine marterachtigen

De bunzing, hermelijn en (in provincie Groningen vrijgestelde) wezel komen in de meeste habitats voor, al heeft de hermelijn een voorkeur voor vochtiger terrein. Ze zijn te vinden in open landschap, bossen, weilanden, rietlanden, houtwallen en akkers en prefereren kleinschalig (cultuur)landschap met takkenrillen, struweel, hagen, bosschages, rommelhopen en rommelschuren. Deze essentiële lijnvormige elementen dienen als rust- of verblijfplaats, voortplantingsplaats of als verbindingsroute tussen gebieden (BIJ12, 2024).

Uit verspreidingsgegevens (NDFF) komt naar voren dat de bunzing beperkt in de wijde omgeving van het plangebied is waargenomen. Het plangebied kan onderdeel van foerageergebied zijn, echter vaste rust-/voortplantingsplaatsen ontbreken omdat het plangebied een agrarisch bedrijf betreft waar geen dekkingsmogelijkheden zijn in de vorm van bv. dicht struweel of rommelhoekjes. Daarnaast worden er geen potentiële verbindingszones aangetast. Om bovenstaande redenen wordt er geen overtreding uit de Omgevingswet op kleine marterachtigen verwacht.

6.1.3 Steenmarter

De steenmarter wordt gezien als een 'cultuurvolger' en dankt zijn naam aan zijn voorkeur voor steenachtig habitat zoals steengroeven en gebouwen. De soort is te vinden in parklandschap maar vooral in de buurt van dorpen, boerderijen en zelfs grote steden. Oude schuren, heggen en geriefbosjes zijn erg geschikt. Essentieel is de aanwezigheid van groenstroken, heggen, bosjes en bermen waar de soort foerageert (Bron: Zoogdiervereniging).

Uit verspreidingsgegevens (NDFF) komt naar voren dat de steenmarter in de omgeving van het plangebied is waargenomen. Het plangebied kan dienen als foerageergebied. De opstallen hebben geen zolderingen of dakbeschot. Alleen gebouw 1 heeft deels een tweede (open) verdieping voor opslag van hooibalen (*figuur 3*). In de opstallen zijn geen sporen van aanwezigheid, in de vorm van prooiresten of uitwerpselen, aangetroffen. Om bovenstaande redenen wordt er geen overtreding uit de Omgevingswet op de steenmarter verwacht.

6.1.4 Overige soorten

In een straal van vijf kilometer zijn waarnemingen bekend van diverse beschermde soorten als de das, otter, grote bosmuis, eekhoorn en boommarter. Bij het veldbezoek zijn geen beschermde waarden als potentiële vaste rust- en verblijfplaatsen aangetroffen van deze soorten in en in de directe omgeving van het plangebied.

6.1.5 Nationaal beschermde soorten (met provinciale vrijstelling)

In en direct rondom het plangebied komen naar alle waarschijnlijkheid verschillende grondgebonden zoogdiersoorten voor als de ree, vos, egel en diverse (woel)muissorten. Voor deze bovengenoemde

soorten geldt een provinciale vrijstelling van bescherming. Wel dient men voor deze soorten rekening te houden met de (specifieke) zorgplicht.

6.2 Broedvogels

Bij broedvogels wordt onderscheid gemaakt tussen jaarrond beschermde nesten en niet jaarrond beschermde nesten.

6.2.1 Jaarrond beschermde nesten

Provincie Groningen hanteert het beleid dat essentiële nesten functioneel niet weggenomen mogen worden. Als een vogel jaarlijks terugkeert naar hetzelfde nest, moet deze in staat blijven om zijn eerder verlaten nest weer te kunnen betrekken. Indien ecologisch wordt gemotiveerd dat een vogel in de directe omgeving geen andere nestgelegenheden heeft, wordt het nest beschouwd als essentieel en daarmee jaarrond beschermd. De provincie Groningen hanteert geen lijst van vogels met een jaarrond beschermd nest, maar erkent de lijsten van andere bevoegde gezagen als hulpmiddel om de essentie van een nest aan te kunnen tonen.

Huismus

Huismussen zijn zeer honkvast en hebben een actieradius van hooguit enkele honderden meters. Ze blijven het gehele jaar op dezelfde plek. De huismus hecht grote waarde aan korte bomen en struweel in zijn broedgebied. De huismus kent twee typen verblijfplaatsen: de nesten als voorplantingsplaatsen en groenblijvende struiken en klimplanten als rustplaats in de winter. Door het verdwijnen van geschikt habitat en broedmogelijkheden is er een enorme achteruitgang van de huismusstand. Het nest wordt elk jaar opnieuw gebruikt. Om deze redenen zijn nesten van huismussen jaarrond beschermd.

Bij de inspectie van het plangebied is geconstateerd dat er invlieg mogelijkheden zijn in alle vijf de opstallen in de vorm van ventilatieopeningen onder dakranden, open nokken en (permanent) openstaande deuren. In de opstallen bevinden zich balken onder het golfplaten dak welke door huismussen kunnen worden gebruikt als nest/verblijfplaats. Tijdens het veldbezoek zijn huismussen, naar schatting 6 à 8 exemplaren, in de opstallen 1, 2 en 4 in het plangebied rustend dan wel foeragerende waargenomen (standvogel). Er werden echter geen nesten of aanwijzingen van nesten aangetroffen. Tevens zijn er geen jongen gezien die door ouders werden gevoerd. Daarentegen werden eveneens huismussen waargenomen op het pannendak en de dakgoot van het woonhuis direct aan de noordzijde buiten het plangebied. In de directe omgeving, aan de zuidoostelijke zijde en iets ruimere omgeving aan de noordelijke zijde, staan groenblijvende struiken om in te schuilen of te foerageren. Alhoewel er geen nesten van huismussen zijn aangetroffen in de opstallen, maar er wel huismussen aanwezig zijn, wordt geadviseerd om in de directe omgeving huismuskasten op te hangen. Bij voorkeur aan de woning. Dit kan ervoor zorgen dat huismussen ter plaatse blijven broeden.

Figuur 25. Huismus-man, op het dak van schuur 2.

Figuur 26. Huismus-man, rustend in schuur 1. Inzet: Huismus op het pannendak van het woonhuis, noordzijde.

Ringmus

De ringmus heeft een voorkeur voor boomrijk agrarisch cultuurland. Vooral aan de rand van dorpen en bij boerderijen is de soort aan te treffen. Aanwezigheid van dichte heggen en houtwallen met ondergroei van struiken is van belang (dekking voor roofvogels). Nestelt vooral in gaten of spleten in menselijke bebouwing en in hollen van bomen. Het merendeel van de broedvogels is standvogel. Door het verdwijnen van geschikt habitat, voedselaanbod (zaden en insecten) en broedmogelijkheden is er een sterke achteruitgang van de ringmusstand.

Uit verspreidingsgegevens komt naar voren dat er geen ringmussen voorkomen in de directe omgeving (Bron: NDFF) en zijn er tijdens het veldbezoek op 10 juni (broedperiode) geen ringmussen in en in de directe omgeving van het plangebied waargenomen (standvogel). Aantasting van jaarrond beschermde nesten van de ringmus is daarmee met een aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid uitgesloten.

Kerkuil

De kerkuil is zeer honkvast. Hij blijft het hele jaar en zijn hele leven in de buurt van zijn leefgebied, als hij dat eenmaal heeft gekozen. Kerkuilen broeden in pandig en kunnen het nest het gehele jaar door gebruiken. Om deze redenen zijn nesten van kerkuilen jaarrond beschermd. De winterverblijfplek is vaak wel een andere plaats dan de voortplantingsplek maar wel binnen zijn territorium.

In de kapschuur (opstal 5) hangt sinds een aantal jaren een nestkast voor de kerkuil (*figuur 11, pag. 7*). Echter is deze nog niet bewoond geweest volgens een eigenaar van het agrarische bedrijf. Er is in alle opstallen gelet op sporen van ontlasting, braakballen of beweging van kerkuilen. Tijdens de inspectie zijn er geen sporen van aanwezigheid aangetroffen van kerkuilen. Om deze redenen kan de aanwezigheid van nest- en verblijfplaatsen van de kerkuil worden uitgesloten.

Spreeuw

Spreeuwen nestelen in natuurlijke holtes in bomen, in nestkasten maar ook in gebouwen. Ze tasten de bodem van weilanden en grasvelden af op zoek naar insectenlarven, zoals van de langpootmug (emelten). In Nederland loopt de populatie spreeuwen sinds de jaren 1990 snel terug.

In de hoofdschuur (opstal 4) werden foeragerende spreeuwen waargenomen die het voedselvluchten uitvoerden naar nesten in de directe omgeving. In opstal 2 werden jonge spreeuwen gehoord met alarmerende ouders in de schuur. In een boom aan de zuidoostelijke zijde werden jongen spreeuwen gehoord. Er zijn voldoende uitwijkmogelijkheden in de omgeving van het plangebied in de vorm van geschikte omliggende bebouwing en bomen. Om deze reden mag redelijkerwijs worden aangenomen dat aanwezige spreeuwnestten geen jaarrond beschermde (essentiële) status genieten.

Boerenwaluw

De boerenwaluw is een echte boerenlandvogel. De nesten worden bij voorkeur gemaakt in boerenschuren, loodsen en dergelijke waar ze in en uit kunnen vliegen. De boerenwaluw broedt in los kolonieverband in de periode mei-augustus. De winter wordt in zuidelijk Afrika doorgebracht. Bron: Vogelbescherming.

Bij de inspectie werden in de hoofdschuur (opstal 4) 9 bezette nesten van de boerenwaluw aangetroffen. In de ruime omgeving zijn diverse agrarische bedrijven actief waar de boerenwaluw naar kan uitwijken. Daarnaast is men van doel om op een nabijgelegen locatie, aan de zuidoostelijke zijde op adres Scheferweg 12, het agrarische bedrijf voort te zetten waar opnieuw nestgelegenheid aanwezig is

in vergelijkbare opstallen voor de boerenwaluw. Om deze reden mag redelijkerwijs worden aangenomen dat aanwezige boerenwaluwnesten geen jaarrond beschermde (essentiële) status genieten.

Figuur 27. Boerenwaluw juveniel en adult in de hoofdschuur.

Figuur 28. Bezet nest in de hoofdschuur (opstal 4).

Figuur 29. Plangebied (rood vlak) t.o.v. nieuwe bedrijfslocatie (gele cirkel).

6.2.2 Overige broedvogels (niet jaarrond beschermde nesten)

Tijdens het ‘broedseizoen’ (grootweg 1 mrt. t/m juli) kunnen broedvogels in en om het plangebied broeden waarvan het nest niet jaarrond beschermd is. Het betreft o.a. de winterkoning en witte kwikstaart. Voor soorten waarvan het nest niet jaarrond beschermd is, dient men rekening te houden met het feit dat ieder nest, mits op dat moment in gebruik, beschermd is. Dit houdt in dat er geen wezenlijke verstoring mag plaatsvinden, waardoor de vogel het nest verlaat. Om wezenlijke verstoring te voorkomen, wordt het aangeraden om buiten het ‘vogelbroedseizoen’ (grootweg mrt t/m juli) te werken of delen van het plangebied vooraf ongeschikt te maken in overleg met een deskundige op het gebied van broedvogels.

Broedseizoen¹ : Voor het broedseizoen wordt onder de Omgevingswet geen standaardperiode gehanteerd. Van belang is of een broedgeval verstoord wordt, ongeacht de datum. Globaal gaat het echter om de periode van 1 maart t/m juli.

6.3 Amfibieën, reptielen, vissen, ongewervelden en flora

Op basis van verspreidingsgegevens en de biotoop in de ruime omgeving wordt op voorhand de aanwezigheid van beschermde amfibieën, reptielen, vissen, ongewervelden en flora binnen de invloedssfeer van het planvoornemen uitgesloten. Wel kunnen binnen het plangebied soorten als de gewone pad en kleine watersalamander voorkomen. Voor deze soorten geldt de (specifieke) zorgplicht. Het doden en verwonden van individuen dient zoveel mogelijk te worden voorkomen.

7. Samenvatting en conclusie flora en fauna quickscan

Familie Kuper, eigenaar van het agrarische bedrijf aan de Wedderstraat 19 te Vlagtwedde, is voornemens om vijf opstallen op het perceel, met uitzondering van het woonhuis, te slopen. Op de vrijgekomen ruimte is het plan om meerdere nieuwe woningen terug te bouwen. In het kader van de verguningsaanvraag heeft Successie Natuurcollectief een ecologische toetsing uitgevoerd om duidelijkheid te verschaffen of het beoogde planvoornemen al dan niet in strijd zijn met de Omgevingswet en provinciaal beschermde (natuur)gebieden.

Conclusies toetsing Natura 2000-activiteit (Gebiedsbescherming)

Het planvoornemen heeft door bijvoorbeeld trillingen, geluid en oppervlakte verlies geen negatief effect op de instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebieden. Dit geldt tevens voor effecten die op grotere afstand voor externe werking kunnen zorgen. Denk daarbij aan stikstofuitstoot. Geadviseerd wordt, indien nog niet bekend, een AERIUS-berekening voor de realisatiefase en de gebruiksfase te maken om inzichtelijk te maken of sprake is van (toename van) stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden.

Conclusies toetsing provinciaal beschermde (natuur)gebieden

Het plangebied valt buiten de begrenzing van het NNN. Negatief effect omtrent provinciaal beschermde natuurgebieden is om deze reden niet aan de orde.

Conclusies toetsing houtopstanden

Er is geen sprake van een meld en/of herplantingsplicht omtrent houtopstanden.

Conclusies toetsing Flora- en Fauna-activiteit (Soortenbescherming)

Het planvoornemen is getoetst aan Europees en nationaal beschermde soorten. Op basis van de ter plaatse aanwezige omstandigheden en verspreidingsgegevens wordt niet verwacht dat het planvoornemen tot een overtreding van een verbodsbepaling zal leiden omtrent beschermde ongewervelden, vissen, amfibieën, reptielen en flora.

Zoogdieren

Vleermuissoorten - In de omgeving komen diverse vleermuissoorten voor. Men dient een toename van verlichting rondom het plangebied te voorkomen, om verstoring van verblijfplaatsen in naastliggende bebouwing, vliegroutes en foeragerende vleermuizen te voorkomen.

Broedvogels

Ondanks de aanwezigheid van huismussen werden er geen nesten/verblijfplaatsen aangetroffen in de opstallen. Er wordt geadviseerd om in de directe omgeving huismuskasten van duurzame kwaliteit (houtbeton) op te hangen. Bij voorkeur aan de woning. Dit kan ervoor zorgen dat huismussen ter plaatse blijven broeden. Ondanks de aanwezigheid van nesten van de boerenwaluw worden deze niet als essentieel beschouwd vanwege voldoende uitwijkmogelijkheden naar een nabijgelegen vergelijkbare locatie waar het agrarische bedrijf naartoe verhuisd en daarnaast uitwijkmogelijkheden naar andere agrarische bedrijven in de ruime omgeving van het plangebied.

Tijdens het broedseizoen (grootweg 1 mrt. t/m juli) kunnen broedvogels in het plangebied broeden waarvan het nest niet jaarrond beschermd is. Voor deze soorten dient men rekening te houden met het feit dat ieder nest, mits op dat moment in gebruik, beschermd is. Dit houdt in dat er geen wezenlijke verstoring mag plaatsvinden, waardoor de vogel het nest verlaat. Daarom wordt aangeraden buiten het

vogelbroedseizoen te werken. Indien men toch voornemens is binnen het vogelbroedseizoen te starten met de werkzaamheden, dan wordt aangeraden vooraf het plangebied te laten checken door een deskundig ecooloog op het gebied van broedvogels.

Algemene(re) voorkomende soorten met vrijstelling

Binnen het plangebied komen diverse algemene(re) soorten voor waarvoor te allen tijde de (specifieke) zorgplicht geldt. Dit houdt in dat men tracht schade aan wilde planten en dieren zo veel mogelijk te voorkomen. Een overtreding kan worden voorkomen door soorten als amfibieën te verplaatsen naar geschikt gebied buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden.

Aanbeveling vervolgstappen

In de onderstaande tabel (tabel 1) worden aanbevelingen gedaan voor de te nemen vervolgstappen.

Tabel 1. Overzicht vervolgstappen.

Onderdelen Omgevingswet	Vervolgstappen
Beschermde natuurgebieden	
Natura 2000	Indien nog niet bekend, wordt het aangeraden om contact op te nemen met provincie Groningen of er middels een AERIUS-calculatie zichtbaar dient te worden gemaakt of het planvoornemen al dan niet negatief effect heeft op Natura 2000-instandhoudingsdoelstellingen.
Provinciaal beschermde (natuur) gebieden	Geen vervolgstappen vereist.
Beschermde houtopstanden	Geen vervolgstappen vereist.
Soortenbescherming	
Vleermuizen	Zowel tijdens de realisatiefase als in de nieuwe situatie dient verstrooiing van licht naar de omgeving te worden voorkomen/beperkt om verstoring van vleermuizen te voorkomen.
Jaarrond beschermde nesten	Ondanks de aanwezigheid van huismussen werden er geen nesten aangetroffen in de opstallen. Het wordt geadviseerd om in de directe omgeving huismuskasten van duurzame kwaliteit (houtbeton) op te hangen aan met name de woning om huismussen te behouden.
Niet jaarrond beschermde nesten	Voor deze soorten dient men rekening te houden met het feit dat ieder nest, mits op dat moment in gebruik, beschermd is. Bij voorkeur wordt er buiten het 'vogelbroedseizoen' (grootweg mrt. t/m juli) met de werkzaamheden gestart. Mocht men toch werkzaamheden in deze periode willen verrichten dan kan in overleg met een deskundige op het gebied van broedvogels worden bepaald wat de mogelijkheden zijn betreffende de doorgang van de werkzaamheden en de eventuele manier van uitvoering.
Algemene(re) voorkomende soorten	De (specifieke) zorgplicht houdt in dat men tracht schade aan wilde planten en dieren zo veel mogelijk te voorkomen. Dit kan door een werkwijze te hanteren (b.v. werken in één richting) waarbij dieren kunnen ontsnappen en/of deze te verplaatsen naar een geschikt biotoop.

8. Literatuurlijst

Informatiepunt Leefomgeving, Activiteiten Natuur

<https://iplo.nl/regelgeving/regels-voor-activiteiten/activiteiten-natuur/>

Kaartenkijkdoos, provincie Fryslân

<https://www.arcgis.com/apps/webappviewer/index.html?id=14fdb7eae5844c479140f89c88abddd3>

Natuurinclusief

<https://www.natuurinclusief.nl/wp-content/uploads/Lijst-beschermde-soorten-Wnb-NatuurInclusief.pdf>

Natura 2000 en NNN-Natuurgebied in Nederland

<https://www.naturazoo.nl/gebieden/groningen/lieftingsbroek>

<https://leefomgeving-overheid.opendata.arcgis.com/datasets/overheid::nnn-natuurgebieden/explore?location=53.025673%2C7.117386%2C16.00>

Geraadpleegde websites:

Ndff-ecogrid.nl

Kadastralekaart.com

Google.maps.nl

Zoogdiervereniging.nl

Bij12.nl

Fryslan.maps.arcgis.com

RVO.nl